

EPIC | Nieuwsbrief

Op 5 juni vond de EPIC-leersessie in Amsterdam plaats. Deze had als thema: naar evidence-based werken in de praktijk.

Er waren vier sprekers die in het kader van het opzetten en evalueren van interventies en aanpakken een presentatie hebben verzorgd.

Hieronder lees je de inzichten van de verschillende sprekers.

De vier sprekers

Naomi Koning
Onderzoeker bij Garage2020

Het Landelijk Kwaliteitskader

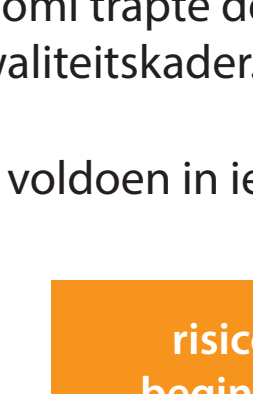
Veroni Eichelsheim
Senior Onderzoeker bij NSCR

Evidence-based werken

Rik Ceulen & Ylja van den Boom
Criminologen bij Gemeente Tilburg

Integrale Familieaanpak in Tilburg

Nelleke Hilhorst
Inhoudelijk adviseur bij AcVZ Amsterdam-Amstelland

PMG in Amsterdam: wetenschap en praktijk

Het Landelijk Kwaliteitskader

het kiezen, evalueren en versterken van interventies

Naomi Koning, Onderzoeker bij Garage2020

Naomi trapte de leersessie af door ons mee te nemen in het Landelijk Kwaliteitskader. **Wat maakt interventies effectief?**

Ze voldoen in ieder geval aan drie beginselen:

risico beginsel	behoefte beginsel	responsiviteits beginsel
de intensiteit van de interventie is afgestemd op het risico op delinquentie	de interventie richt zich op veranderbare criminogene factoren	de interventie sluit aan bij mogelijkheden en kenmerken van de jongere

Het correct toepassen van het **risicobeginsel** voorkomt dat interventies te licht zijn voor jongeren met een hoog risico (dit is ineffectief) of te zwaar voor jongeren met een laag risico (dit kan averechtse en zelfs schadelijke effecten hebben).

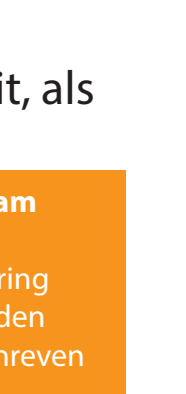
Met het **behoeftebeginsel** wordt de kans vergroot om daadwerkelijk gedragsverandering teweeg te brengen en delinquentie te verminderen. Het gaat hierbij om het verkleinen van risicofactoren en het versterken van beschermende factoren die betrekking hebben op de jongere.

Het **responsiviteitsbeginsel** benadrukt dat interventies rekening moeten houden met de specifieke kenmerken van de jongeren, zoals motivatie, sekse en leerstijl. Door responsief te zijn wordt de interventie effectiever en passender voor de jongere, wat de ontvankelijkheid voor de behandeling vergroot en de kans op succesvolle gedragsverandering bevordert.

[contacteer Naomi](#) | [LinkedIn](#)
[profiel op Garage2020](#)

Evidence-based werken

wat is het en hoe doe je dat in de praktijk?

Veroni Eichelsheim, Senior Onderzoeker bij NSCR

Ook goedbedoelde interventies kunnen schadelijk zijn. Daarom is monitoren cruciaal.

Evidence-based werken begint bij bewust documenteren: waarom doe je wat je doet, met wie, en op basis van welke aannames? Evidence-based werken begint met het uitwerken van een gedegen plan, waarbij de verandertheorie wordt uitgewerkt en het plan wordt onderbouwd met bestaande literatuur.

Er zijn **vijf verschillende niveaus van effectiviteit**, afhankelijk van hoe goed een interventie is onderbouwd, uitgevoerd en onderzocht. Deze zijn, in toenemende mate van onderbouwing van effectiviteit, als volgt:

Voorwaardelijk	Veelbelovend	Doeltreffend	Plausibel	Werkzaam
interventie is gedocumenteerd	theoretisch onderbouwd	doelgroep wordt bereikt, inzet zoals beoogd	verandering zichtbaar	verandering kan worden toegeschreven aan de interventie

Harde conclusies over de effectiviteit van een interventie kunnen pas worden getrokken met een strak experimenteel onderzoeksdesign. Hiervoor zijn er verschillende typen onderzoek.

Door te beschrijven wat de interventie beoogt te doen kan worden aangetoond **waarom deze in theorie effectief zou zijn**. Dit is op basis van theoretische en praktijkkennis over de doelgroep, probleemanalyse en beoogde werkzame elementen.

Met een **procesevaluatie** wordt onderzocht of de interventie wordt uitgevoerd zoals beoogd en de doelgroep wordt bereikt. Door een voor- en nameting te doen kan er vastgesteld worden of er gedragsverandering is. Dit is **evaluatieonderzoek**.

Tot slot kan worden vastgesteld hoe sterk het effect van de interventie is met een **effectonderzoek**. Hierbij wordt een voor- en nameting gedaan *inclusief* controlegroep. Zo kan worden vastgesteld of de gedragsverandering toe te schrijven is aan enkel de interventie.

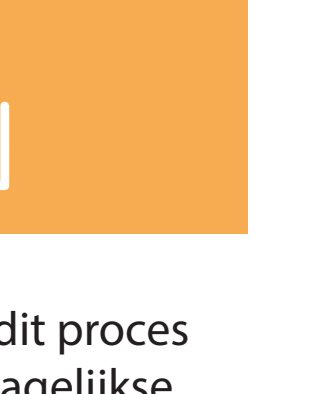
Lukt het niet om dit onderzoek in een weerbarstig veld met complexe doelgroep te realiseren, dan is het zaak goed op te letten welke conclusies je trekt. Kun je in dat geval wel vaststellen dat de geobserveerde verandering ook toe te schrijven is aan de interventie?

Kwalitatief onderzoek kan waardevolle informatie opleveren over hoe de doelgroep en uitvoerende professionals de interventie ervaren, hoe je beter kunt aansluiten bij je doelgroep en waar punten voor doorontwikkeling liggen.

[contacteer Veroni](#) | [LinkedIn](#)
[profiel op NSCR](#)

Integrale Familieaanpak in Tilburg

monitoring en evaluatie

Rik Ceulen & Ylja van den Boom, Criminologen bij Gemeente Tilburg

De gemeente Tilburg heeft via Preventie met Gezag 5 interventies en 8 aanpakken opgezet, gericht op een brede scope van leefgebieden: variërend van persoonlijk en thuis, tot school, de straat en de online leefwereld. **De focus ligt nu op professionalisering, monitoring en evaluatie.**

Dit gebeurt via:

Intern	Extern
Cijfermatige monitoring (in- en uitstroom) 	Kwartaalsessies (programma breed)
Wekelijkse praktische afstemming tussen projecten 	Projectmatige procesevaluaties
TiU: onderzoek en advies netwerksamenwerking 	Avans: evalueren en kennisgedreven ondersteuning

De grootste uitdaging? Praktijkprofessionals meenemen in dit proces en de monitoring zo inrichten dat het onderdeel is van de dagelijkse werkzaamheden.

[contacteer Rik](#) | [contacteer Ylja](#)
[LinkedIn Rik](#) | [LinkedIn Ylja](#)

PMG in Amsterdam

samenwerking beleid, wetenschap en praktijk

Nelleke Hilhorst, Inhoudelijk adviseur bij AcVZ Amsterdam-Amstelland

Naast alles wat werkt, is misschien nog wel belangrijker: wie werkt.

In Amsterdam is voor de nieuwe ronde PMG-aanvragen een samenwerking tussen beleidsmakers, praktijk en wetenschappers opgezet. Voor de PMG aanvragen is een **standaard aanvraagformulier** ontwikkeld op basis van wetenschappelijke kennis. Hierna zijn gesprekken gevoerd tussen de indieners en wetenschappers om de aanvragen te verdiepen en aan te scherpen.

De gemeente Amsterdam wil ook bij de toekomstige uitvoering van PMG wetenschap, praktijk en beleid met elkaar blijven verbinden om gezamenlijk duurzaam te leren en ontwikkelen.

De 11 stappen van het aanvraagformulier:

1. Korte beschrijving aanpak	
2. Thema's: forensische doelgroep; netwerk verstevigen, leefbaarheid en veiligheid in de wijk	
3. Doelgroep en problematiek	
4. Sluit de inspanning aan bij wat doelgroep als helpend ervaart?	
5. Doelen en subdoelen (SMART)	
6. Is er een passende interventie beschikbaar in de databank van het NJi?	
7. Haalbaarheid inspanning (voldoende professionals, begeleiding professionals)	
8. Op welke risico en beschermende factoren zijn de acties gericht ?	
9. Inzet werkzame elementen	
10. Maatwerk	
11. Monitoring	

[contacteer Nelleke](#) | [LinkedIn](#)
[website](#)

Meer weten?

Wil je meer weten of heb je een vraag over een van de presentaties? Neem dan contact op met (een van) de sprekers, of stuur een e-mail naar EPIC@nscr.nl.